

Mål C-196/24 [Aucrinde]ⁱ

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

20 februari 2024

Domstol som begär förhandsavgörande:

Tribunal judiciaire de Chambéry (Frankrike)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

16 januari 2024

Kärande:

xx

Svarande:

ww

yy

zz

vv

**Tribunal judiciaire
de Chambéry
tvistemålsavdelningen**

Internationell framställning om rättslig hjälp

[utelämnas]

Beslut [utelämnas]

[utelämnas]

Med beaktande av det pågående målet vid tribunale civile di Genova

ⁱ Förevarande mål har getts ett fiktivt namn. Detta namn är inte någon av rättegångsdeltagarnas verkliga namn.

(Domstolen i Genua, Italien),

i målet mellan

käranden:

xx

[utelämnas]:

och

svaranden:

ww

[utelämnas]:

yy

[utelämnas]:

zz

[utelämnas]:

vv

[utelämnas]:

Åklagarmyndigheten

företrädd av procuratore generale della Repubblica presso il tribunale di Genova (allmän åklagare vid domstolen i Genua) [utelämnas]

Bakgrund till tvisten

- 1 XX, född i [utelämnas], bosatt i [utelämnas], har väckt talan vid Tribunale Civile di Genova (tvistemålsdomstolen i Genua) och yrkat att det ska fastställas att han är biologisk son till aa, som avled den [utelämnas], att han ska tillåtas att använda sin fars efternamn, att den behöriga tjänstemannen ska förpliktas att [registrera det kommande avgörandet] när det vunnit laga kraft ..., att [förordna om] ett sakkunnigutlåtande för att [fastställa] xx biologiska föräldra-barnförhållande till aa och detta efter att den påstådda faderns grav öppnats.
- 2 Genom ett ordinanza istruttoria (utredningsbeslut) av den 5 mars 2022 förordnade giudice istruttore del tribunale civile di Genova (utredningsdomaren vid domstolen i Genua) om ett hematologiskt sakkunnigutlåtande för att avgöra om xx:s arvsanlag motsvarade arvsanlagen hos svarandena i målet, vilka är erkända barn till aa.
- 3 Svarandena, som är barn födda inom aa:s äktenskap, motsatte sig att det hematologiska sakkunnigutlåtandet skulle förordnas med avseende på dem själva

och yrkade att det skulle göras med avseende på aa:s kropp på den plats där aa:s kvarlevor finns.

- 4 Genom ett ordinanza istruttoria (utredningsbeslut) av den 1[4] april 2022 förordnade giudice istruttore del tribunale civile di Genova (undersökningsdomaren vid domstolen i Genua) om ett hematologiskt sakkunnigutlåtande och utsåg en sakkunnig för att göra en genetisk jämförelse mellan sökanden xx och den presumtive fadern aa:s kropp, efter att aa:s grav öppnats. Undersökningsdomaren beslutade även att de sakkunnigas arbete tillfälligt skulle upphöra i avvaktan på [genomförandet] av en eventuell framställning om internationell rättslig [hjälp] som eventuellt skulle [översändas] till den franska rättsliga myndigheten för gravöppning, i enlighet med fransk lag.
- 5 Den 18 november 2022 översände tribunale civile di Genova (Domstolen i Genua) en ansökan om internationell privaträttslig rättslig hjälp till tribunal judiciaire de Chambéry (Domstolen i Chambéry) avseende en begäran om öppning av aa:s grav. Aa föddes i [utelämnas] den [utelämnas] och avled i [utelämnas] den [utelämnas] och begravdes i Frankrike.
- 6 Ansökan framställdes med tillämpning av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.
- 7 [utelämnas]

Skäl till beslutet

Inledande fråga om [möjligheten] att begära förhandsavgörande

- 8 I artikel 267 FEUF föreskrivs följande: ”Europeiska unionens domstol ska vara behörig att meddela förhandsavgöranden angående [utelämnas]”
- 9 ”De nationella domstolarna är endast behöriga att begära att domstolen ska meddela förhandsavgörande om en tvist är anhängig vid dem och om förfarandet i fråga är avsett att leda till ett avgörande av rättskipningskaraktär.

Även om samarbetet mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning förvisso inte nödvändigtvis leder till att det utarbetas ett avgörande av rättskipningskaraktär, är ett vittnesförhör i domstol trots allt en åtgärd som vidtas inom ramen för ett domstolsförfarande avsett att leda till ett avgörande av rättskipningskaraktär. Frågan om vem som ska bära kostnaderna för vittnesförhöret är en del av detta förfarande. Det finns således en direkt koppling mellan tolkningsfrågan och den hänskjutande domstolens utövande av

rättskipning” (dom av den 2011, Weryński, C-283/09, EU:C:2011:85 punkterna 44 och 45).

- 10 Även om den hänskjutande domstolen i förevarande mål endast kan vägra att verkställa en framställning om internationell privaträttslig rättslig hjälp i vissa begränsade fall (artiklarna 12 och 16 i förordning [2020/1783]), är den inte bara en verkställande myndighet vad gäller ett beslut som redan har fattats av den ansökande myndigheten, och den är skyldig att meddela ett rättsligt avgörande för att kontrollera om villkoren i ovannämnda förordning är uppfyllda.
- 11 Den kontroll som begärs av den hänskjutande domstolen kan inte betraktas som en rent formell prövning enligt artikel 12 i förordning [2020/1783], enligt vilken den anmodade domstolen ska ”verkställa framställningen i enlighet med sin nationella rätt”.
- 12 Även om ingen tvist är direkt anhängig vid den hänskjutande domstolen, kvarstår icke desto mindre att det finns en tvist mellan flera parter i Italien, som är anhängig vid den italienska ansökande domstolen, och att den franska anmodade domstolen i förlängningen har att pröva en, om än begränsad, del av denna tvist.
- 13 Den franska domstolen ska således anses utgöra en domstol i den mening som avses i artikel 267 FEUF.

1. Tillämplig bestämmelse för verkställande av ansökan

- 14 Ansökan från tribunale civile di Genova (Domstolen i Genua) har gjorts med stöd av förordning [2020/1783].
- 15 [utelämnas]
- 16 [utelämnas]
- 17 [utelämnas]
- 18 [utelämnas]
- 19 [utelämnas]
- 20 [utelämnas]
- 21 [utelämnas]
- 22 [utelämnas]
- 23 [utelämnas]
- 24 [utelämnas]
- 25 [utelämnas]

26 Förordning [2020/1783] [utelämnas] är således tillämplig på en framställning om bevisupptagning som görs av en domstol i en medlemsstat avseende bevisning [som finns] i en annan medlemsstat, med undantag för Danmark.

27 [utelämnas]

28 [utelämnas]

29 [utelämnas]

30 [utelämnas]

31 [utelämnas]

32 Mot bakgrund av dessa omständigheter ska [utelämnas] förordning [2020/1783] tillämpas.

2. Framställningen som inkommit från Tribunale Civile di Genova (Domstolen i Genua)

a) *Huruvida framställningen kan tas upp till prövning*

33 I artikel 5 i förordning [2020/1783] anges [framställningarnas form och innehåll].

[utelämnas]

34 [utelämnas] framställningen således kan tas upp till sakprövning.

b) *De uttryckliga fallen för vägran att verkställa framställningen*

35 I förordningen anges uttömmande de fall då den anmodade domstolen får vägra att verkställa framställningen. Eftersom syftet med förordning [2020/1783] är att i möjligaste mån underlätta bevisupptagning i utlandet, är nämligen de fall då de anmodade domstolarna kan vägra att verkställa framställningar mycket begränsade.

36 [utelämnas] [I] artikel 16 i förordning [2020/1783] [anges] fall för

”Vägran att verkställa framställningar:

[utelämnas]

37 [utelämnas]

38 [utelämnas]

39 [utelämnas]

40 [utelämnas]

41 [utelämnas]

42 [utelämnas]

43 [utelämnas]

44 Det finns därför ingen anledning att invända mot den framställning som gjorts av tribunale civile di Genova (Domstolen i Genua) med stöd av artikel 16 i förordning [2020/1783].

c) *I målet relevanta nationella och unionsrättsliga bestämmelser*

1. Den första aktuella unionsrättsliga bestämmelsen

45 I artikel 12.2 i förordning [2020/1783] föreskrivs följande:

”Den ansökande domstolen kan, med användande av formulär A i bilaga I, begära att framställningen verkställs i enlighet med ett särskilt förfarande som föreskrivs i dess nationella rätt. Den anmodade domstolen ska verkställa begäran i enlighet med det särskilda förfarandet, såvida inte detta skulle vara oförenligt med dess nationella rätt eller den inte kan göra detta på grund av betydande praktiska svårigheter. Om den anmodade domstolen inte tillmötesgår begäran att framställningen ska verkställas i enlighet med ett särskilt förfarande, ska den informera den ansökande domstolen om detta med användande av formulär H i bilaga I.”

46 För att en ansökan ska kunna verkställas enligt ett särskilt förfarande måste den ansökande domstolen fylla i punkt 12 i formulär A. I förevarande fall har tribunale civile di Genova (Domstolen i Genua) inte fyllt i punkt 12 i formulär A och det finns således ingen anledning att ställa sig frågan huruvida en särskild ansökan är förenlig med nationell rätt eller att åberopa praktiska svårigheter.

47 I samma artikel 12 [med rubriken] ”Allmänna bestämmelser om verkställighet av en framställning” föreskrivs däremot [i punkt 2] att ”Den anmodade domstolen ska verkställa framställningen enligt sin nationella rätt”.

48 Denna artikel är nästan identisk med artikel 10 i rådets förordning (EG) nr 1206/2001 av den 28 maj 2001, som upphävts, där följande föreskrevs: ”2. Den anmodade domstolen skall verkställa framställningen enligt lagstiftningen i den medlemsstat där domstolen är belägen.”

49 I den praktiska handledningen för tillämpningen av förordningen om bevisupptagning, som rör förordning nr 1206/2001 av den 28 maj 2001, anges emellertid vad gäller denna bestämmelse att den anmodade domstolen, om formkraven i den medlemsstat där den ansökande domstolen är belägen inte är förenliga med lagstiftningen i den medlemsstat den omfattas av, får vägra att tillmötesgå denna begäran. **En given form kan anses vara oförenlig med**

lagstiftningen i den medlemsstat där den anmodade domstolen är belägen om den strider mot grundläggande principer.

- 50 Den hänskjutande domstolen har ställt en första fråga om tolkningen av denna artikel. Medan de fall där en medlemsstat kan vägra att verkställa en framställning från en annan medlemsstat är uttömmande uppräknade i artikel 16 i förordningen, förefaller det nämligen som om det i artikel 12 införs nya fall som gör det möjligt att vägra att tillmötesgå en sådan framställning.
- 51 Domstolen ombeds att tolka denna artikel för att upplysa den nationella domstolen om dess räckvidd: **Är det enligt denna artikel tillåtet för en nationell domstol att vägra att tillämpa förordningen och [vägra] att tillmötesgå framställningen på grund av att ansökans form strider mot grundläggande principer i den nationella rätten i den anmodade staten?**
- 52 För det fall denna fråga besvaras jakande uppkommer dessutom frågan om ansökans form strider mot grundläggande principer i fransk nationell rätt och mot vissa artiklar i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad stadgan).

2. Den aktuella nationella bestämmelsen

- 53 I artikel 16-11 i den Code civil (civillag) som var i kraft den 21 maj 2023, föreskrivs nämligen följande:

”Identifiering av en person med hjälp av hans eller hennes genetiska fingeravtryck får endast begäras

1. I samband med förundersöknings- eller utredningsåtgärder som vidtagits inom ramen för ett domstolsförfarande,

[utelämnas]

På privaträttens område kan en sådan identifiering endast sökas för att verkställa en utredningsåtgärd som beslutats av den domstol som har att pröva en talan antingen om fastställande eller bestridande av ett rättsligt föräldra-barnförhållande eller om erhållande eller indragande av ekonomiskt stöd. Den berörda personens samtycke ska inhämtas i förväg och uttryckligen. **Om personen inte har gett sitt uttryckliga samtycke under sin livstid, får ingen identifiering genom genetiska fingeravtryck utföras efter personens död.**”

- 54 Enligt fransk rätt är det endast möjligt att öppna en grav i syfte att fastställa ett rättsligt föräldra-barnförhållande om den berörda personen har gett sitt uttryckliga samtycke under sin livstid.

3. Relevant nationell och internationell rättspraxis

55 Cour de cassation (Högsta domstolen) hänsköt den 6 juli 2011 en fråga till Conseil constitutionnel (Författningsrådet) om reglerna om genetiska sakkunnigutlåtanden efter den berörda personens död (beslut nr 2011-173 QPC av den 30 september 2011 <https://www.conseil-constitutionnel.fr/decision/2011/2011173QPC.htm>). Närmare bestämt ombads Författningsrådet att uttala sig om huruvida artikel 16-11 andra stycket i Code civil (civillagen) var förenlig med den princip om respekt för rätten till privatliv och familjeliv som den franska konstitutionen garanterar.

56 Conseil constitutionnel (Författningsrådet) ansåg att presumtionen om att avlidna personer inte har samtyckt till genetiska sakkunnigutlåtanden är ett hinder som lagstiftaren medvetet har uppställt för att säkerställa att de avlidna respekteras genom att otillbörliga gravöppningar förhindras.

”Lagstiftaren har, genom att föreskriva att det presumeras att avlidna personer inte har samtyckt till identifiering genom genetiska fingeravtryck, haft för avsikt att förhindra gravöppningar för att säkerställa vederbörlig respekt för de döda. Det ankommer inte på Författningsrådet att ersätta lagstiftarens bedömning om respekten för människokroppen i denna fråga. Följaktligen ska invändningarna avseende åsidosättande av respekten för privatlivet och rätten att leva ett normalt familjeliv inte godtas.”

57 Denna ståndpunkt strider mot rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, som i en dom av den 13 juli 2006, Jäggi mot Schweiz (ansökan nr 58757/00), slog fast att ett DNA-prov som innebar gravöppning, med hänsyn till omständigheterna i det enskilda fallet, varken kränkte den avlidnes privatliv eller den avlidna kroppens okränkbarhet, men att en oproportionerlig kränkning av rätten att känna till sitt ursprung och att få veta om den avlidne faktiskt var ens biologiska förälder hade skett mot en person som var 70 år gammal och som hade förvägrats gravöppning i syfte att få till stånd ett genetiskt sakkunnigutlåtande.

58 Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har bekräftat sin ståndpunkt vid flera tillfällen, bland annat i domen Pascaud mot Frankrike av den 16 juni 2011 (ansökan nr 19535/08):

”59. ... Domstolen anser att rätten till identitet, som innefattar rätten att känna till sitt ursprung och få det erkänt, är en inneboende aspekt av begreppet privatliv. I sådana fall krävs en ännu mer ingående prövning för att göra en intresseavvägning.

60. Domstolen ska pröva om det i förevarande fall har gjorts en rimlig avvägning mellan de motstående intressena, nämligen å ena sidan sökandens rätt att få veta sitt ursprung och å andra sidan tredje mans rätt att inte utsättas för DNA-test samt det allmänna intresset av skydd för rättssäkerheten. ...

64. Domstolen anser att skyddet av den förmodade faderns intressen inte i sig kan utgöra ett tillräckligt argument för att beröva sökanden hans rättigheter enligt artikel 8 i konventionen.

65. Genom att efter den berörda personens död stoppa det genetiska sakkunnigutlåtandet och genom att vägra att erkänna och fastställa sökandens biologiska faderskap har appellationsdomstolen lagt större vikt vid den förmodade faderns rättigheter och intressen än klagandens rätt att få kännedom om sitt ursprung och få detta erkänt, en rättighet som inte alls upphör med åldern, snarare tvärtom (domen i det ovannämnda målet Jäggi, punkt 40).”

59 Det följer av dessa olika avgöranden att det råder delade meningar mellan Conseil constitutionnel (Författningsrådet), som anser att artikel 16-11 andra stycket i Code civil (civillagen), enligt vilken möjligheten till identifiering efter döden genom genetiska fingeravtryck är beroende av den avlidnes uttryckliga samtycke under dennes livstid, är förenlig med den franska konstitutionen, och Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, som anser att tillämpningen av denna artikel och sedan vägran att tillåta sådan identifiering kan utgöra ett åsidosättande av artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

60 Även Cour de cassation (Högsta domstolen) har prövat denna fråga, efter ovannämnda avgöranden:

”Enligt den överklagade domen erkändes [utelämnas], född den [utelämnas] före sin födelse av sin mor, [utelämnas] och den [utelämnas] av [utelämnas], och föddes inom äktenskapet, eftersom föräldrarna sedan gifte sig. Efter att ha fått veta av föräldrarna att hans far i själva verket var [utelämnas] som avled den [utelämnas] väckte han den [utelämnas] talan vid distriktsdomstolen för att få tillstånd att låta öppna dennes grav för att erhålla ett genetiskt sakkunnigutlåtande.

Appellationsdomstolen har åsidosatt de ovannämnda bestämmelserna genom att pröva ansökan i sak, trots att det ankom på den att ex officio ta upp frågan om rättegångshinder bestående i att arvingarna till [utelämnas] inte fått tillfälle att yttra sig i målet” (Cour de cassation (Högsta domstolen), avdelning 1 för tvistemål, den 13 november 2014, nr 13-21-0 18).

61 Vissa forskare har analyserat denna dom som att den skapar en lösning *preaeter legem* (som inte är reglerad), mot bakgrund av artikel 8 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna, för att kringgå det faktum att artikel 16-11 i Code civil (civillagen) inte är förenlig med Europakonventionen i sin praktiska tillämpning. Cour de cassation (Högsta domstolen) har emellertid inte prövat sakfrågan, eftersom den ställda frågan är av processuell karaktär (talan kan inte tas upp till sakprövning eftersom arvtagarna inte har fått delta i förfarandet). En forskare drar härav slutsatsen att skyldigheten att låta arvingarna delta i förfarandet är en rent processuell skyldighet för att garantera respekten för den kontradiktoriska processen och inte något som kan ersätta den avlidnes samtycke. [utelämnas]

62 Denna lösning kan inte heller överföras på det fall som är anhängigt vid den hänskjutande domstolen. I sin dom lägger Cour de cassation (Högsta domstolen) nämligen stor vikt vid att precisera att det i förevarande fall rör sig om en

fastställsetalan (en talan om att få kännedom om sitt ursprung som inte har någon inverkan på sökandens civilrättsliga ställning och som inte medför några rättsverkningar):

”En talan om att få kännedom om sitt ursprung genom ett sakkunnigutlåtande, när detta kräver en gravöppning, kan tas upp till sakprövning endast om den avlidnes arvingar har fått tillfälle att yttra sig, och när det gäller frågor på personrättens område är grunderna för avvisning tvingande.”

- 63 I den ansökan som har hänskjutits till den hänskjutande domstolen är det emellertid inte fråga om en fastställsetalan, utan om inhämtande av ett bevismedel inom ramen för en talan om att bestämma kärandens rättsliga föräldrabarnförhållande till en person.
- 64 Det framgår nämligen av de yrkanden som avfattats [i xx namn] att ”XX, i enlighet med artikel 270 i civillagen, har rätt att få veta sanningen och få kännedom om sitt ursprung, varvid XX även ska ta ansvar för de krav och åligganden som domstolens erkännande av aa:s faderskap kommer att innebära”.
- 65 Cour de cassations (Högsta domstolens) bedömning, som endast syftar till att låta arvingarna i det aktuella fallet delta i förfarandet för att kringgå artikel 16-11 i Code civil (civillagen), är således inte tillämplig och är under alla omständigheter inte tillfredsställande för domstolarna i första instans, eftersom den innebär att rättsosäkerheten kvarstår.
- 66 Det ska slutligen påpekas att Tribunale civile di Genovas (Domstolen i Genua) ansökan *in fine* strider mot artikel 16-11 i Code civil (civillagen), vilken i sig, vid tillämpningen, kan strida mot artikel 8 i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.
- Ytterligare analys krävs.
- 67 Europeiska unionen skyddar även de grundläggande rättigheterna, genom stadgan [utelämnas].
- 68 Det ska således avgöras huruvida artikel 16-11 i Code civil (civillagen) strider mot stadgan, i vilket fall den hänskjutande domstolen, med tillämpning av fast rättspraxis från EU-domstolen, ska underlåta att tillämpa artikel 16-11 i Code civil (civillagen).

4. De andra bestämmelserna i unionsrätten som är relevanta i detta fall

- 69 I artikel 6 FEU föreskrivs följande:

”1. Unionen ska erkänna de rättigheter, friheter och principer som fastställs i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna av den 7 december 2000, anpassad den 12 december 2007 i Strasbourg, som ska ha samma rättsliga värde som fördragen.

Bestämmelserna i stadgan ska inte på något sätt utöka unionens befogenheter så som de definieras i fördragen.

Rättigheterna, friheterna och principerna i stadgan ska tolkas i enlighet med de allmänna bestämmelserna i avdelning VII i stadgan om dess tolkning och tillämpning och med vederbörlig hänsyn till de förklaringar som det hänvisas till i stadgan, där källorna till dessa bestämmelser anges.

2. Unionen ska ansluta sig till europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Denna anslutning ska inte ändra unionens befogenheter såsom de definieras i fördragen.

70 **3. De grundläggande rättigheterna, såsom de garanteras i europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, och såsom de följer av medlemsstaternas gemensamma konstitutionella traditioner, ska ingå i unionsrätten som allmänna principer.”**

71 Två artiklar i stadgan är tillämpliga i förevarande fall: dels artikel 1, som garanterar respekt för människans värdighet och därefter den respekt som tillkommer de döda, dels artikel 7, som tillerkänner var och en rätt till respekt för privatlivet och som hänger samman med artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

72 I artiklarna 51 och 52 i stadgan föreskrivs följande:

”Bestämmelserna i denna stadga riktar sig, med beaktande av subsidiaritetsprincipen, till unionens institutioner, organ och byråer samt till medlemsstaterna endast när dessa tillämpar unionsrätten. Institutionerna, organen, byråerna och medlemsstaterna ska därför respektera rättigheterna, iakttå principerna och främja tillämpningen av dem i enlighet med sina respektive befogenheter och under iakttagande av gränserna för unionens befogenheter enligt fördragen.

Varje begränsning i utövandet av de rättigheter och friheter som erkänns i denna stadga ska vara föreskriven i lag och förenlig med det väsentliga innehållet i dessa rättigheter och friheter. Begränsningar får, med beaktande av proportionalitetsprincipen, endast göras om de är nödvändiga och faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

2. **De rättigheter som erkänns i denna stadga för vilka bestämmelser återfinns i fördragen ska utövas på de villkor och inom de gränser som fastställs i dessa.**

3. I den mån som denna stadga omfattar rättigheter som motsvarar sådana som garanteras av europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna ska de ha samma innebörd och räckvidd som i

konventionen. Denna bestämmelse hindrar inte unionsrätten från att tillförsäkra ett mer långtgående skydd.”

- 73 ”För att säkerställa överensstämmelse med konventionen föreskrivs i artikel 52.3 i stadgan en tvåstegsmekanism. **Unionsdomstolen måste först identifiera rättigheter som motsvarar varandra, det vill säga de rättigheter som garanteras av såväl stadgan som av konventionen.**

När det väl har fastställts en överensstämmelse mellan Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna och Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, ska domstolen därefter tillerkänna den rättighet som garanteras i stadgan samma innebörd och räckvidd som den som stadgas i konventionen, såvida den inte ges ett ”mer långtgående skydd”. Tolkningen av den ska alltså anpassas till Europadomstolens tolkning, såvida den inte överskrider konventionens standard, vilket är ovanligt.” (Lexis nexis fascicule 160 Charte des droits fondamentaux de l’UE).

- 74 Enligt dessa bestämmelser ska den nationella domstolen beakta stadgan endast om den nationella rättsakten i fråga omfattas av unionsrättens materiella tillämpningsområde.
- 75 [utelämnas]
- 76 I förevarande fall är unionens materiella rätt direkt aktuell, eftersom detta beslut meddelas med stöd av förordning 2020/1783.
- 77 Det finns således en tydlig anknytning mellan den aktuella situationen och unionens rättsordning, vilket föranleder den nationella domstolen att tillämpa stadgan, särskilt artiklarna 1 och 7.
- 78 I artikel 1 anges att ”Människans värdighet är okränkbar. Den ska respekteras och skyddas.” Detta är en grundläggande princip som gäller post mortem och som därför, beroende på hur den tolkas och vilken räckvidd den ges, i förevarande fall skulle kunna utgöra ett hinder mot gravöppningen.
- 79 Rätten till respekt för privatlivet, som garanteras i artikel 7 i stadgan, talar däremot för en sådan gravöppning. Eftersom artikel 7 i stadgan är motsvarigheten till artikel 8 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna, ska den nämligen tolkas mot bakgrund av rättspraxis från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna. Av rätten till respekt för privatlivet följer emellertid att var och en har rätt att få kännedom om sitt ursprung, i förekommande fall genom öppning av den avlidne förmodade faderns grav.
- 80 *In fine* ska den hänskjutande domstolen avgöra om den ska tillämpa artikel 16-11 i Code civil (civillagen) för att vägra att verkställa en internationell framställning om rättslig hjälp som gjorts av en annan medlemsstat inom ramen för förordningen om bevisupptagning eller om den ska underlåta att tillämpa den.

81 För att tillämpa eller underlåta att tillämpa artikel 16-11 i Code civil (civillagen) ska domstolen dock pröva om denna bestämmelse strider mot artikel 7 i stadgan eller om den begränsning som föreskrivs i artikel 16-11 i civillagen tvärtom uppfyller mål av allmänt intresse som erkänns av unionen eller behovet av att skydda andra personers fri- och rättigheter, särskilt respekten för människans värdighet såsom den garanteras i artikel 1 i stadgan.

82 För att kunna avgöra målet behöver den nationella domstolen få vägledning från EU-domstolen för att få veta huruvida rätten att få kännedom om sitt ursprung och få det erkänt, som är en rättighet som garanteras i artikel 7 i stadgan, har företräde eller kan ges företräde framför rätten för avlidna personer att inte genomgå DNA-tester utan att ha lämnat sitt samtycke under sin livstid, en rättighet som kan garanteras genom principen om respekt för människans värdighet i artikel 1 i stadgan.

För att besvara denna fråga ska artiklarna 1 och 7 i stadgan tolkas. Denna behörighet tillkommer inte den hänskjutande domstolen utan Europeiska unionens domstol:

83 Artikel 267 FEUF har följande lydelse:

”Europeiska unionens domstol ska vara behörig att meddela förhandsavgöranden angående

a) [utelämnas],

b) giltigheten och tolkningen av rättsakter som beslutas av unionens institutioner, organ eller byråer. ...

[utelämnas]

84 När en sådan fråga uppkommer i ett ärende vid en domstol i en medlemsstat, mot vars avgöranden det inte finns något rättsmedel enligt nationell lagstiftning, ska den nationella domstolen föra frågan vidare till domstolen.

[utelämnas]”

85 [utelämnas]

86 [utelämnas] Förordning [2020/1783] [utelämnas] föreskriver inte något rättsmedel för det fall domstolen i den anmodade staten vägrar att verkställa en begäran om bevisupptagning från den ansökande staten. [utelämnas]

87 Eftersom dess avgörande inte kan överklagas, ska den hänskjutande domstolen således innan den avgör målet hänskjuta en tolkningsfråga till Europeiska unionens domstol. EU-domstolens [tolkning] är desto viktigare i detta mål då frågan är ny, eftersom domstolen aldrig har haft tillfälle att uttala sig om

tolkningen av förordning 2020/1783 [utelämnas] och om huruvida dess praktiska tillämpning är förenlig med stadgan.

Mot bakgrund av samtliga dessa omständigheter ska målet vilandeförklaras i avvaktan på EU-domstolens [avgörande].

3. Frågor som hänskjutits till domstolen för förhandsavgörande

88 Den hänskjutande domstolen ställer två frågor till domstolen:

89 [utelämnas] [redogörelse för den första frågan]

90 [utelämnas] Den hänskjutande domstolen anser att de fall då det är möjligt att vägra att tillämpa förordning 2020/1783 är uttömmande uppräknade i artikel 16 och att artikel 12 inte borde vara ett sätt att kringgå tillämpningen av förordningen.

I detta fall finns det emellertid inga skyddsåtgärder mot ansökningar vars form inte överensstämmer med normerna i unionsrätten.

91 2. [utelämnas] [redogörelse för den andra frågan]

92 Den hänskjutande domstolen begär alltså att EU-domstolen ska tolka och slå fast sambanden mellan artikel 1 (rätten till värdighet) och artikel 7 (rätten till respekt för privatlivet) i stadgan för att få klarhet i huruvida en sådan tillämpning av förordningen strider mot stadgan.

93 Domstolens svar kommer att avgöra huruvida artikel 16-11 i Code civil (civillagen) är förenlig med unionsrätten och huruvida den hänskjutande domstolen kan tillmötesgå en begäran om bevisupptagning från Tribunale Civile di Genova (domstolen i Genua).

94 [utelämnas] Mot bakgrund av artikel 52 i stadgan, där det anges att ”I den mån som denna stadga omfattar rättigheter som motsvarar sådana som garanteras av europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna ska de ha samma innebörd och räckvidd som i konventionen,” och de domar som meddelats av Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna i liknande mål, anser den hänskjutande domstolen att artikel 16-11 i Code civil (civillagen) skulle kunna förklaras strida mot unionsrätten och att den nationella domstolen skulle kunna underlåta att tillämpa den på grundval av artikel 7 i stadgan (rätten till respekt för privatlivet).

95 Conseil constitutionnels (Författningsrådets) och Cour de cassations (Högsta domstolens) beslut, som meddelats efter domarna från Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna, talar emellertid mot denna analys genom att de ger företräde åt respekten för människans värdighet och gör det därför nödvändigt att begära att Europeiska unionens domstol tolkar artiklarna 1 och 7 i stadgan.

Av dessa skäl

96 [utelämnas]

97 **hänskjuts** följande frågor till Europeiska unionens domstol:

98 1. Innebär artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur att en nationell domstol kan vägra att tillämpa den aktuella förordningen och vägra att tillmötesgå en framställning från den ansökande staten på grund av att denna framställnings form strider mot grundläggande principer i den anmodade statens nationella rätt, och särskilt mot artikel 16-11 i Code civil (civillagen)?

99 2. Om artikel 12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1783 av den 25 november 2020 om samarbete mellan medlemsstaternas domstolar i fråga om bevisupptagning i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur tillämpas utan hänsyn till nationell rätt, hur ska då artikel 1 (rätten till värdighet) och 7 (rätten till respekt för privatlivet) i stadgan om de grundläggande rättigheterna tolkas och hur ska sambandet mellan dem fastställas vid bedömningen av huruvida en sådan tillämpning av förordningen strider mot stadgan om de grundläggande rättigheterna?

100 [utelämnas]

101 [utelämnas]

102 **Upplýsingar** om att parterna i tvisten önskar fortsatt anonymitet.

103 [utelämnas]